

Затверджено Вченою радою
ОНУ імені І.І. Мечникова
від "20" грудня 2016 р. № 4

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Факультет/інститут факультет психології та соціальної роботи
Кафедра соціальної допомоги та практичної психології

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з науково-педагогічної роботи

"_____"
"_____"

(П.І.Б.)
2018 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія соціальної роботи»
(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти третій (доктор філософії)

Спеціальність 053 Психологія
(код і назва спеціальності (тей))

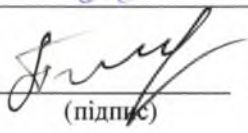
2018 рік

Розробники: д.б.н., проф. Псядло Е.М.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри соціальної допомоги та практичної психології

Протокол № 6 від “24” 01 20__ року

Завідувач кафедри

(підпис)

Псядло Е. М.
(прізвище та ініціали)

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією (НМК) факультету психології та соціальної роботи:

Протокол № 1 від “02” 04 2018 року

Голова НМК

(підпис)

Кременчуцька М. К.
(прізвище та ініціали)

Вступ

Навчальна програма дисципліни ««Психологія соціальної роботи»» складена відповідно до освітньо-професійної/освітньо-наукової програми підготовки _____ «доктора філософії» _____ спеціальності _____ 053
Психологія

Предметом вивчення навчальної дисципліни є психологічний аспект соціальної роботи.

Місце навчальної дисципліни в структурі освітнього процесу.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. **Змістовий модуль 1.** Психосоціальний підхід в соціальній роботі.
2. **Змістовий модуль 2.** Психологічне забезпечення соціальної роботи.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – оволодіти теорією і практикою здійснення основних форм та методів психології соціальної допомоги населенню та декретованим професійним контингентам.

Завдання дисципліни – ознайомити аспірантів з основними положеннями психології соціальної роботи незахищених верств населення, декретованих професійних контингентів, зайнятих в особливих та екстремальних умовах праці; надати перелік актуальних проблем щодо психічного навантаження і методів його зниження у професійної та життєдіяльності; ознайомити аспірантів з основними дослідженнями в галузі психологічної допомоги, професійно-психологічного супроводу, реабілітаційних заходів; вчити аспірантів самостійно будувати та проводити дослідження; формувати уміння і практичні навички застосування теоретичних знань у практичній роботі з психології соціальної роботи.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) загальних (ЗК): КСО.06.- – екологічна грамотність, здатність оцінювати вплив антропологічного фактору на довкілля та вести здоровий спосіб життя;

КЗН. 09 - готовність до самостійної висококваліфікованої роботи у галузі психології з усіма верствами населення, які потребують професійної гуманітарної допомоги

б) фахових загальних (КФЗ): КЗП. 06 - базові уявлення про стадії індивідуального розвитку та про онтогенетичне програмування основних адаптивних функцій;

в) спеціальних фахових (КФС): КСП.08 - розширенні знання про роль психопрофілактики в охороні психічного здоров'я та психологічного благополуччя особистості; КСП. 12 - поглиблене знайомство з соціально –

психологічними особливостями соціальної роботи з особистістю та малою групою.

Очікувані програмні результати навчання

вміти фізично і розумово самовдосконалюватися, використовувати фізичні вправи з метою збереження та зміцнення власного здоров'я як складової ефективної професійної діяльності;

вміти проектувати заходи щодо активності як засобу підвищення життєздатності людей похилого віку та осіб з обмеженими можливостями.

володіти знанням про стадії індивідуального розвитку;

вміти обирати систему заходів, спрямованих на охорону психічного здоров'я, поліпшення виробничих і побутових умов життя людей;

вміти застосовувати знання психології для опису закономірностей функціонування і розвитку психіки в нормі та патології;

вміти використовувати професійно-профільовані знання у забезпеченні посередництва між особистістю та родиною, між різними суспільними та державними структурами.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, що становить 3 кредитів ЄКТС.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психосоціальний підхід в соціальній роботі.

Тема 1. Історичні та концептуальні основи психології соціальної роботи у різних

Тема 2. Теоретичні засади соціальної роботи: міждисциплінарне співробітництво.

Тема 3. Технологія соціально-психологічної роботи.

Тема 4. Види та принципи професійної діяльності соціальних працівників.

Змістовий модуль 2. Психологічне забезпечення соціальної роботи.

Тема 5. Психологічні особливості переживання кризи й ризику девіантної поведінки.

Тема 6. Психологічне супроводження роботи декретованих професійних контингентів

Тема 7. Теоретичні та практичні основи роботи з групою.

Тема 8. Розвиток професійних стандартів у соціальній роботі.

3. Рекомендована література

Основна

1. Авермат Эдди Ван Социальное влияние в малых группах // Перспективы социальной психологии. М.: Эксмо, 2001. - С. 504-544.
2. Анцыферова Л.И. Психология повседневности: жизненный мир личности и техники ее бытия // Развитие личности и проблемы геронтопсихологии. – М.: Институт психологии РАН, 2004.- С. 328-350.
3. Богомолова Н.И., Донцов А.И., Фоломеева Т.В. Психология больших социальных групп: новые судьбы, новые подходы // Социальная психология в современном мире. – М.: Аспект Пресс, 2002.- С.132-148.

4. Бодалев А.А. Акме – эффект личностного осуществления в процессе социализации и индивидуализации взрослого человека // Мир психологии. 1998. №1. - С. 59-66.
5. Буунк Брем П. Аффилиация, аттракция и близкие отношения // Перспективы социальной психологии. – М.: Эксмо, 2009.- С.372-394.
6. Бэрон Р., Бирн Д., Джонсон Б. Применение социально-психологических знаний в сферах права, работы, здоровья // Социальная психология. Ключевые идеи. – СПб.: Питер, 2003. Гл.11.
7. Клейкова-Цобенко. Архетипні вмісти індивідуального міфу сучасного чоловіка// Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки: Зб.наук. праць – Київ. Нац. ун-т. Т.Шевченка. – К.: Логос, 2011.
8. Петровская Л.А. Гуманистический аспект психологической помощи // Социальная психология в современном мире. – М.: Аспект Пресс, 2002. -С.323-333.
9. Псядло Э.М. Кабинет психологической разгрузки. Методическое пособие. – Одесса: ВМВ, 2010.- 80 с.

Додаткова

1. Бэрон Р., Керр М., Миллер Н. Социальная психология групп: процессы, решения, действия. – СПб: Питер, 2003. - 171 с.
2. Галасюк И.Н., Краснова О.В. и др. Психология социальной работы: Учебник. – М.: «Дашков и К», 2016. - 304 с.
3. Кандыбович С.Л. и др. Когнитивные технологии эшелонированной психологической помощи. – М.: Альтекс, 2011. - 130 с.
4. Карцева Л.В. Психология и педагогика социальной работы с семьей: Учебное пособие – М.: «Дашков и К», 2013. - 224 с.
5. Основы социально-психологической теории / Под ред. Бодалева А.А., Сухова А.Н. – М.: Междунар. пед. акад., 1995.-
6. Псядло Э.М. Темперамент и характер в истории медицины и психологии: Учебно-справочное пособие. 3-е изд. доп. – Одесса: ВМВ, 2012. - 320 с.
7. Руденко А.М., Самыгин С.И. Психология социальной работы: Учебное пособие – М.: «Дашков и К», 2016. - 268 с.
8. Сафонова Л.В. Психология социальной работы: Учебник – М.: ИЦ Академия, 2012. - 256 с.
9. Фирсов М.В., Шапиро Б.Ю. Психология социальной работы: содержание и методы психосоциальной практики: Учебное пособие. – М.: Юрайт, 2013. - 390 с.

4. Електронні інформаційні ресурси

1. https://avtor24.ru/spravochniki/psihologiya/anatomiya_cns_dlya_psihologov/.
2. livelib.ru: <https://www.livelib.ru/book/1001177902/about-fiziologiya-tsentralnoj-nervnoj-sistemy-i-sensornyh-sistem-hrestomatiya-tatyana-rossolimo-leonid-rybalov-irina-moskvinarhanova>.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік

6. Методи діагностики успішності навчання

Викладання та вивчення навчальної дисципліни здійснюється у вигляді лекцій та індивідуальних консультацій, самостійної роботи студентів. Лекції діляться на: лекцію-доповідь; лекцію-бесіду; лекцію-дискусію; лекцію-презентацію плакатів, об'ємних муляжів, слайдів і відеоматеріалів. В ході лекцій-дискусій за характером логіки пізнання впроваджується аналітичний, синтетичний, індуктивний та дедуктивний методи.

Перелік практичних навичок, які повинен опанувати студент, підлягають контролю до і під час проведення атестації – заліку.